

**І сушкому
наштайтьсь,
и свого не
царайтьсь...**
Т. ШВІЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
Телефони: (201) 434-0281
(201) 434-0907
з Нью-Йорку (212) 227-4138
УНІОСОЗУ: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-0200
(212) 227-8251

РІК LXXXI Ч. 139 ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК ЧЕТВЕР, 25-го ЛІПНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, JULY 25, 1974 No. 139 VOL. LXXXI

ВІЙСЬКОВА ХУНТА В ГРЕЦІЇ УСТУПИЛА, ПОГОДИВИСЬ НА СТВОРЕННЯ НОВОГО УРЯДУ ПІД ПРОВОДОМ К. КАРАМАНЛІСА

Атени. — Події на Кипрі започаткували далекосягнуті у своїх наслідках реакції, яка привела до упадку авторитарного військового режиму у Греції та повернення там демократичного уряду, що його очолює Константинос Караманліс, повернувшись з еміграції до Греції. Переворот в Греції стався цілком несподівано, але як видно з повідомлень з Атен, військова хунта під проводом ген. Деметріоса Йоаннідеса дійшла до переконання, що їй не під силу дати собі раду з внутрішньою і зовнішньою кризою і тому рішенням було розв'язати збройну боротьбу з влади в державі та погодитися на поворот до Греції кол. прем'єра Караманліса, пропонує йому повноваження очолити грецький уряд. Про долю ген. Йоаннідеса нічого поки що невідомо. Таким чином у Греції закінчився період сепаратної військової диктатури, що населення Греції прийняло з невичайним ентузіазмом.

Константинос Караманліс перебував урядованні негачно по повороті до Греції і по завершенні всіх формальностей у зв'язку з уступленням сталевої військової хунти Адамантіоса Андротопулоса. У своєму першому виступі Караманліс заявив, що він докладє всіх своїх сил, щоб нормалізувати відносини в країні. Президентом Греції остачється і надати ген. Файдоу Гізіс, але він заявив, що від тепер військові чинники обмежаться виключно до військових справ і не будуть втручатися в справи управління країною. На зібранні, на якому військова хунта передала владу речникам грецького політичного світу, були також присутні політичні грецькі лідери, недавно ув'язнені, чи вигнані з країни військовою владою. Новий грецький уряд має складні проблеми до розв'язання, зокрема у зв'язку з кипрським кризою і з економічними труднощами в країні. Новий прем'єр відомий зі своїх відносно правих поглядів і зі свого замишування до порядку і дисципліни.

"УКРАЇНКА ДІАСПОРИНА"

Мюнхен (ОДУМ). — Осередком Дослідів Української Діаспори при УВУ в Мюнхені відбув своє річчю асамблею дня 19 липня 1974 в новому домі УВУ. Участь у ній взяли представники української науки, що досліджують українські поселення на різних континентах. Зборями проводили проф. О. Кульчицький і проф. Я. Рудницький. Продискутовано методи дослідів української діаспори і вирішено видавати серію студій під наголовком "Українська діаспора". Том перший за редакцією д-ра Бол. Маруняка появляється з кінцем 1974 р. в Мюнхені.

29-го липня ТУСМ розпочне голодівку в Нью-Йорку

Нью-Йорк. — Український Інформаційний Центр інформує, що Товариство Української Студентської Молоді (ТУСМ) розпочне в понеділок, 29-го липня п. р. (67-ма вулиця і Лексингтон евею) безперервну кількадечну голодівку до смерті у Владиславській тюрмі. Подібні голодівки по 12 чи 48 годин відбувають тепер також інші організації. ТУСМ залишає своє членство і всіх інших українців взяти участь в тій протестно-солідаризаційній голодівці. Оскільки повинні голоситися телефонічно до Бюро Українського Інформаційного Центру на число: (212) 674-1590 подаючи при тому кожного дня і як довго бажають брати участь в голодівці. Якщо буде багато зголошень, голодівку можна буде продовжити на один тиждень.

Завершується реорганізація славистичних студій у Міському коледжі Нью-Йорку

Нью-Йорк. — На базі програми, яку опрацював д-р Петро Гой і яку відтак рекомендував декан Міського коледжу Нью-Йоркського університету Гаррі Лосіт у листі до президента Коледжу Р.Е. Маршака з 28 червня, президент Маршак повів 18 липня про реорганізацію і оформлення Славистичних Американських Студій в тому коледжі. Згідно з вміщеною програмою, передбачається організацію двох курсів: "Курс про славистичну американську спадщину" (Славик 1) та "Окремі курси славистичної американської спадщини" (Славик 310). За прослухання першого курсу студентам рахуватиметься три кредити, а другого — чотири. Щоб забезпечити нормальний розвиток славистичного курсу, президент Маршак поклав Дораційний комітет, до якого увійшли: проф. Федорко Акіно Бермудес, проф. Іво Дучачек, проф. Петро Гой, проф. Пол Крупа і проф. Вера Фок Вайнер. Повна назва Комітету: "Дораційний комітет для справ програми студій славистичної американської спадщини". Цей Комітет буде доповнений представниками провідних діячів окремих слов'янських груп в США. Співзборами курсу були окремі слов'янські групи в США, з якими д-р Петро Гой втримує постійний контакт. У Комітеті спонзорів від української групи є головний президент Українського Народного Союзу і екзекутивний віцепрезидент УККА — Йосип Лисогір, д-р Василь Лучків від Конференції Американських Українських Професійних Товариств та д-р Роман Драчківський з Американського Географічного Т-ва.

Проф. Петро Гой вихав у досліджу поїзду до Європи

В рамках своїх заходів над опрацюваннями програми Славистичних Американських Студій проф. Петро Гой вихав 24 липня до Європи. В основному він перебуватиме на території Югославії, маючи формальне запрошення югославської амбасадати та її рекомендації. Крім того він відвідає Мюнхен і Український Вільний Університет та Лондон.

КИПРСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ САМПСОН ЗРЕЗИГНУВАВ

Нікозія. — В обличчі кризи, що її спричинив переворот на Кипрі та усунення президента Макаріоса, наступник Макаріоса на пості президента Нікос Горджіадес Сампсон зголосив свою резигнацію, передавши владу в руки президента кипрського парламенту Гляфкоса Клерідіса, який на Кипрі втішується великою популярністю однаково між греками, як і між турками. Треба припустити, що на рішенні Сампсона зрештешають заважали події в Греції, де уступила військова хунта, яка стояла за кипрським військовим переворотом і за Сампсоном. У ступленні Сампсона створило на Кипрі цілком нову політичну ситуацію, яка уможливила подолання кризи, що прийняла вже інтернаціональний характер. Хоч формально на Кипрі воюючі сторони погодилися на перемир'я, збройні сутички там ще тривають. Кипрські і грецькі чинники обвинувачують турецький уряд у порушенні переміра з метою поліпшити свої позиції на Кипрі. Як відомо, в плані турецького уряду є зберегти за Туреччиною контроль над частиною Кипру і над турецьким населенням на Кипрі. Згідно з найновішими інформаціями з Анкари, турецький уряд планує запропонувати поділ Кипру на грецьку і турецьку частини і в цей спосіб розв'язати кипрський конфлікт, чи точніше конфлікт між Туреччиною і Грецією. На таку розв'язку не погоджуються греки.

Конференція в справі Кипру, яка мала початися в Женеві 24 липня з участю представників Греції, Туреччини та Великобританії, відкладена з уваги на останні події в Греції і на Кипрі. Надіються, що конференція почне працювати в п'ятницю 26 липня.

Архископ Макаріос, який ще далі перебував в Нью-Йорку, повідомив, що він в найближчих днях повертається до Лондону і думає в скорому часі повернутися на Кипр, де він надіється, поновлює переїм на себе обов'язки президента Кипру. Макаріос гостро осудив турецьку інвазію на Кипр і висловився проти поділу Кипру.

Республіканський конгресмен Лоренс Гоген голосуватиме за "імпичментом"

Вашингтон. — Консервативний республіканський конгресмен Лоренс Гоген із Мериленду, один із 17-ох республіканців з Юридичної комісії Палати Репрезентантів, у вівторок, 23-го липня, заявив під час пресової конференції, що голосуватиме, за тим, щоб президент Ніксон був формально поставлений в стан обвинувачення. Гоген є першим республіканським членом цієї Комісії, який заявив, що голосуватиме за "імпичментом". Він також сказав, що правдоподібно 4 інші республіканці в Юридичній комісії голосуватимуть за формальним обвинуваченням президента Ніксона. Юридична комісія в середу, 24-го липня на публічних засіданнях мала почати дебати чи рекомендувати, щоб ціла Палата Репрезентантів поставила в стан обвинувачення президента Ніксона. Сподіваються, що Комісія дасть своє рішення в кінці цього, або на початку наступного тижня. Конгресмен Гоген під час пресової конференції сказав, що після 6-місячного слідства Юридичною комісією він прийшов до переконання, що президент Ніксон таки поповнив проступки, за які повинен бути формально обвинувачений.

Мистець-маляр Андрій Сологуб на відвідинах в ЗСА

Джерсі Сіті. — З Парижу до ЗСА прибув на короткі відвідини мистець-маляр Андрій Сологуб. І, як сказав гість, будучи в Нью-Йорку, "був би гріх" не відвідати Видавничого найстарішого української газети "Свобода". Метою приїзду мистця Сологуба є навізання тісних зв'язків з українськими мистецтвами Америки і Канади, з організаціями мистецьких виставок, притягнутись ближче організованому життю українців в цих країнах і, врешті, оглянути Нью-Йорк.

В Парижі недавно була видана книжка-монографія з рисунками мистця, були влаштовані кілька індивідуальних виставок і бажанням А. Сологуба є домовитися з мистцями ЗСА і Канади про такі ж виставки за океаном. Мистець (аквареліст) багаторазово подорожував по країнах Європи, особливо по країнах середземноморського побережжя. Тому у працях мистця сильно відображені такі міста і країни, як Венеція, прибережні міста Туреччини, іспанські красавди, французькі альпи і чудові місцевості Німеччини, Австрії, Італії і других країн.

Мастер Андрій Сологуб

З огляду на вакаційний час мистеців Сологубові не вдалося ще навізати потрібних зв'язків з українськими мистцями, що він сподіється досягти на протяжні наступних днів. Користуючись нагодою, він відвідав відпочинкову оселю Українського Народного Союзу Союзів, а деякі українські установи в Нью-Йорку.

А. Твердохлебов виступив в обороні Л. Плюща

Москва. — Відомий член Комітету оборони прав людини в СРСР, очолюваного академіком А. Сахаровим, Андрій Твердохлебов, як повідомляє Самвідав, вислав на початку липня в Дніпропетровську політичній в'язниці довшого листа, в якому він протестує проти стосування надто жорстоких методів, ніби то "лікування", до Леоніда Плюща і інших політичних в'язнів, що їх перетримували в цій "лікарні" КГБ. Згідно з розповіддю Твердохлебова в цій політичній лікарні панують жахливі умови і жорстокий режим. Родичів "пацієнтів", каже Твердохлебов, завжди зустрічає людина в уніформі КГБ, яка називає себе начальником режиму. Він каже, що він є господарем і режим для кожного однаковою. "В нас тут тюрма, — відкрито каже він, — а Плющ сидить у нас за статтею 62, так, що ж він хоче", мовляв.

Твердохлебов розказує також про "лікарку", під "опікою" якої перебував Плющ і яка збирається навіть писати дисертацію на підставі його "цікавої хвороби". Вона, проте, відмовилася докладніше говорити про хворобу і навіть не назвала свого прізвища. Доля Плюща дуже тяжка, каже Твердохлебов. Він переказував жінці, щоб не журилася, як від нього не буде листів, бо він почувався фізично дуже слабим. Згадана лікарка на зауваження жінки Плюща про ослаблення і запит, чим вона його "лікує", відмовлялася від дальшої розмови на цю тему або говорила, що приходить їй в голову, щоб тільки "позбутися жінки".

Лист А. Твердохлебова до начальників політичної "лікарні" в Дніпропетровську — ще один доказ нещодавнього знущання, що їх стосує до в'язнів совєтський режим.

Спільна комісія обох Палат Конгресу дійшла до порозуміння щодо перевозування шкільних дітей

Вашингтон. — У вівторок, 23-го липня, спільна комісія обох Палат Конгресу погодила на компромісний законопроект, який дещо обмежує право федеральних судів наказувати примусове перевозування шкільних дітей, метою яких мало б бути встановлення расового балансу в школах. Спільна комісія вже від 6-го червня розглядала два відмінні законопроекти обох Палат Конгресу, але досі не могла погодити роз'яснення між ними. Компромісний законопроект, який подібно до проекту, який був проголосований Сенатом, і відхиляє деякі пропозиції Палати Репрезентантів. Згідно з компромісним законопроектом, діти матимуть право ходити до шкіл, які знаходяться найближче до їхніх домів, або до другої з черги найближчої школи. Але законопроект також зазначає, що федеральні суди матимуть право встановлювати примусове перевозування дітей, якщо це необхідно для забезпечення безпеки дітей. Спільна комісія також відхилила й інші пропозиції Палати, а саме, щоб можна було відновити всі попередні судові розправи, які стосувалися примусового перевозування дітей, щоб не було розбіжностей між попередніми вироками та новим законом. Думають, що Сенат схвалить цю компромісну версію законопроекту ще цього тижня, але невідомо, як голосуватиме Палата Репрезентантів.

В СРСР перевиконано господарський план, твердить совєтське статистичне управління

Москва. — Агентство ТАСС опублікувало, як пише "Радянська Україна" з 30-го липня, повідомлення Центрального Статистичного Управління СРСР, "Про підсумки виконання державного плану розвитку народногосподарського СРСР у першому півріччі 1974 року". Згідно з цим повідомленням, у промисловості піврічний план по загальному обсягу реалізації і виробничості більшість найважливіших видів продукції перевиконано. План першого півріччя перевиконали всі загальносоюзні і союзно-республіканські промислові міністерства і всі союзні республіки. У повідомленні наводяться подібні дані про виконання і перевиконання господарського плану по окремих галузях. Все таки є недоліки. "Частина підприємств не виконала встановлених завдань по реалізації продукції, зростанню продуктивності праці і нагромадженням. Недовиконано план виробництва каустичної соди, сірчаної кислоти, хімічних волокон і ниток, нафтоапаратури, окремих видів друкованого паперу, діючої деревини, целюлози, картону, трикотажних виробів, шклярного взуття, пральних машин, електроприладів і деяких інших видів продукції. Багато підприємств ще не повністю використовують резерви дальшого збільшення виробництва, є недоліки у використанні виробничих потужностей". Іншими словами, недописує далі легка промисловість в СРСР, яка має забезпечити населення країни товарами легкого споживання. У повідомленні говориться також про те, що "загальна чисельність населення Радянського Союзу на 1 липня 1974 року становила 252 мільйони чоловік".

ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В ОБОРОНІ РЕЛІГІЙНО ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ

Атланта, Дж. (Пресова Служба УГО в ПА) — Знаючи Конвенції Української Євангельської — Батистської молоді в днях 6-7-го липня 1972 р. в Детройті, член Головної Управи Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці — адвокат д-р Віктор Боровський відбув у своїй канцелярії (при 7012 Мічиган Евею) 7-го липня б. р. Пресову Конференцію, в якій порушив справу релігійних переслідувань в Україні та взагалі в Совєтському Союзі під сучасним пору. Переріг цієї конференції був наданий вечером, 7-го липня б. р., на телевізійних станціях Детройту WJBK, Канал 2 і WWJ, Канал 4. Учасники цієї Конференції отримали спеціальне опрацювання д-ром В. Боровським "Вільні Меморандум" з докладними інформаціями про ці переслідування.

КАНАДСЬКІ СЕНАТОРИ, МІНІСТРИ ЖИДІВСЬКИЙ КОНГРЕС, НОБЕЛІВСЬКИЙ ЛАВРЕАТ ГАЙНРИХ БЕЛ ЗАЯВЛЯЮТЬ ПІДТРИМКУ КОМІТЕТОВІ ОБОРОНИ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Оттава. — Акція в обороні голодуючого у Владиславській тюрмі українського історика Валентина Мороза поширюється по цілій Канаді і здобуває зрозуміння і симпатії серед канадських державних і політичних чинників. Кожного дня групу голодуючих під совєтською амбасадатою в Оттаві відвідують члени канадського уряду, сенатори і посли. Кожноденними відвідувачами є міністер д-р Стенлей Гайдаш, сенатор Павло Юзик, посол д-р Павло Свучк. Продовжують заходи, щоб представники Комітету Оборони Валентина Мороза зустрілися з канадським прем'єром П'єром Трудо. У підтримку заходів Комітету висловився формально Канадський Жидівський Конгрес. Крім того, Комітет одержав заяву про підтримку від дисидента Павла Літвінова який недавно вийшов з СРСР, та від президента Пенклубу письменників і нобелівського лауреата Гайнріха Бела. Гайнріх Бел у своїй заяві відмітив, що справу Мороза, Буковського й інших дисидентів повинна розглянути Європейська конференція для справ безпеки і співробітництва. "Європейська безпека неможлива без справедливості для совєтських і чехо- словацьких інтелектуалістів" — заявив Бел. Комітет є у контакті з адвокатом А. Солженіцином, щоб одержати також і від нього підтримку для справ В. Мороза.

19 липня представник Комітету Оборони Валентина Мороза мав телефонічну розмову з академіком Андрієм Сахаровим в Москві в справі Валентина Мороза і його долі. Він поінформував Сахарова про працю Комітету і одержав від нього заяву підтримки.

Матері з дітьми демонструють під совєтською амбасадатою

В уботу 20 липня понад 300 українських матерів з дітьми влаштували демонстрацію під совєтською амбасадатою в Оттаві. В часі демонстрації промовляв сенатор Павло Юзик. В неділю 21 липня на знак солідарності з голодуючим під совєтською амбасадатою українські родичі в Оттаві відмовилися від обіду, а заощаджені гроші передали на фонд оборони Валентина Мороза.

В четвер 18 липня група голодуючих українців під совєтською амбасадатою переслала совєтській амбасаді посланку з 18 чорними гвоздиками на відзначення 18 днів голодування протесту Валентина Мороза у Владиславській тюрмі. В понеділок 22 липня двох членів з голодуючої групи подали лист до совєтської амбасадати, вимагаючи інформації про долю Валентина Мороза. Речник амбасадати заявив, що амбасадор не може з ними зустрінутися, бо "немає часу", а також тому, що вони не репрезентують "державної організації".

Американські сенатори Білл і Матіас інтерв'ювали в Державному департаменті справа В. Мороза

3 ініціатива проф. Аскольда Скакальського з Гайнріха Джуніор Коледжу двох сенаторів Чарльс Матіас і Білл Білл мол. інтерв'ювали в Державному департаменті ЗСА в справі Валентина Мороза. Згідно з заявками Державного департаменту, сенатори малися до совєтського амбасадатора Анатолія Добриніна у Вашингтоні, висловлюючи своє задоволення долею Валентина Мороза. У своєму листі до проф. Скакальського сенатор Білл інформув, що в часі своїх відвідів СРСР він піднімав питання репресій дисидентів у Совєтському Союзі у розмові з генеральним секретарем ЦК КПРС Брежнєвим.

Ініціатива проф. Аскольда Скакальського вдалася, що можна зробити на відтинку включення урядових і політичних чинників ЗСА до справи оборони українських діячів, арештованих і переслідуваних в СРСР.

Борис Харчук "вияснює" свою відсутність

Київ. — "Якось одна з буржуазних радіостанцій, пише Борис Харчук в "Літературній Україні" з 28-го червня ц. р., передала, що мене, українського радянського письменника, вже нема. Правиться пахана. Супроводжується співчуттям і слезою... А я, як бачите, живий. Не тільки живу, а й працюю над новими творами".

Письменника Бориса Харчука, як знаємо, арештувало було КГБ дець в кінці 1972 р. Потім випустили з вимогою написати покаянну заяву. Заяви чомусь довго не було, і Харчука знову посадили, тим разом вже на довшо. Ходили вістки, що його в КГБ та "допитували", що він більше не повернувся в камеру, спів'язні думали — Харчука "сплавляли" і повідомляли про це на "волю".

А ось послухаймо як про свою відсутність пише сам Борис Харчук. "У діяльності письменницької Спільни практикуються творчі відраження літературів, щоб глибше пізнати життя радянського народу. Зовсім недавно я повернувся з такого відраження, побувавши в рідних мені краях".

Українці за кордоном, почувши про чергову жертву

ПАРАФІЯ В КЕРГОНК- СОНІ ПОСВЯТИТЬ БРАТ- СЬКИЙ ПРАПОР

Кергонксон. — Закодами Братства св. Володимира при парохії Пресвятої Тройці в Кергонксоні, Н.Н. відбудеться в неділю 28-го липня 1974 р. на оселі УНІОСОЗУ Союзів посвячення братського прапора. Після відправля і церемонії посвячення заплановано відбутися фєстивал, дохід з якого призначений на будову нової церкви.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх членів та підписників від публікації матеріалів, які порушують моральні та етичні принципи. Матеріали, які порушують моральні та етичні принципи, не будуть прийняті. Редакція не відповідає за зміст матеріалів, які надіслані читачами. Редакція не відповідає за зміст матеріалів, які надіслані читачами.

Передплата: на рік — \$24.00, на пів року — \$12.50, на 3 місяці — \$6.50. Для членів УНАО — 50% м.с. За кожен зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Акції на часі

Цими днями розпочалися інтенсивні акції українців у вільному світі в обороні Валентина Мороза, а разом з тим в обороні сотень інших українських політичних в'язнів, які перебувають незаконно засуджені в союських концтаборах, тюрмах і психіатричних закладах, що знаходяться під безпосередньою контролею КГБ. Корисні і успішні акції провели в останньому часі Об'єднання Українських Жінок Великої Британії, які крім вдалої "облоги" союської амбасаді в Лондоні включили також пропагандистську акцію — висилку на адресу Британської Ліги Оборони Свободи, СІБІСІ й англійських жіночих організацій окремого комуністичного списку жінок арештованих і суджених в 1973-74 рр. союськими судами.

В понеділок, 22-го липня Центральний Союз Українських Студентів (ЦЕСУС) розпочав демонстрацію — пікетування і голодування перед союською амбасаді в Білим Домом у Вашингтоні в обороні українського історика — політв'язня Валентина Мороза. В п'ятницю, 26-го липня студенти та члени інших організацій починають 48-годинну голодування перед Білим Домом, з метою звернути увагу на смертельно небезпечний стан здоров'я В. Мороза, який 1-го липня розпочав у Владівірській тюрмі голодування до смерті.

Подібну акцію — демонстрацію, пов'язану з голодуванням розпочали в середу, 24-го липня під Об'єднаними Націями в Нью Йорку об'єднані жіночі організації, які триватиме до п'ятниці включно, а її метою є знову ж таки вказати на злочинні поступки московських окупантів та вимагати звільнення Мороза й інших політичних в'язнів.

Подібні акції переводилися і переводяться в Канаді під союською амбасаді в Оттаві; в Бельгії, де українці хоч мало, але їхній протест був не тільки відмічений на сторінках бельгійської преси, але знайшов також відгук в парламенті; в Австралії й інших країнах Європи та Америки.

Вважаємо, що запланованим на довший час простим маніфестаціям і демонстраціям, без огляду на це, яка б установка чи організація їх не організувала, проводячи нашого організованого життя повинні дати всебічну моральну і матеріальну допомогу. Перед українським суспільством завдання змобілізувати повністю світову опіку на захист Валентина Мороза й інших політичних в'язнів і культурних діячів України. Це завдання важке і відповідальне, і тому треба діяти негайно, планоно і послідовно, щоб забезпечити потрібні успіхи.

Союсько-польська „дружба“

Союська і польська урядова преса заповнені матеріалами на тему 30-ліття утворення Польської Народної Республіки. Урочисті святкування відбулися 21 і 22 липня у Варшаві з участю союської делегації під проводом самого генерального секретаря ЦК КПРС Л. Брежнєва. Союський лідер скористався з нагоди, щоб продемонструвати перед усім світом союсько-польську „дружбу“ та її „непохитність“ і одночасно довести до відома населення Польщі, що воно має постійно мати на увазі політичну і військову „присутність“ свого могутнього східного сусіда. Це зокрема виразно Брежнєв підкреслював у промові в Катіві 20 липня, заявляючи, що, мовляв, „своє 30-літнє союське Польща зустріла в оточенні друзів. У ці дні в Союському Союзі згадуються, шляхи, якими пройшли разом наші народи, пройшли дружньо, об'єднано і з успіхом. Союський Союз був, є і буде вірним другом і надійним союзником союстичної Польщі“.

Очевидно, що в актуальній міжнародно-політичній ситуації Польщі не лишається нічого іншого, як дотримуватися шляху, що його їй накреслила Москва. Сьогодні Польща перебуває на позиції союського сателіта, а намагання поляків відокремитися від Москви і ступити на „власний шлях до соціалізму“ не увінчалися, як відомо, успіхом.

30-ліття Польської Народної Республіки як союського сателіта викликає багато рефлексій, що мають безпосереднє відношення до польської політики у Східній Європі, а зокрема у відношенні до України, починаючи з 1918 року, і українсько-польської війни. За проминуле півстоліття багато чого змінилося, Москва встановила свою суцільну гегемонію у Східній і Центральній Європі, ліквідувавши незалежність народів того обшару. Рекламована сьогодні союським керівництвом „дружба народів союстичних країн“ з тільки догідною заслоною для прикриття факту їх залежності від московського імперського центру.

Відзначення 30-ліття Польської Народної Республіки в системі союсько-польської імперії повинні дати поштовх для думок про шляхи і засоби ліквідації союської імперії і звільнення всіх поневолених націй.

Спільна комісія Конгресу проголосувала зменшити фонди на озброєння

Вашингтон. — Спільна комісія обох Палат Конгресу у вівторок, 23-го липня, проголосувала зменшити на 1 мільярд доларів суму грошей, яку Більшій Дім вимагав на озброєння під час поточного фінансового року, який розпочався 1-го липня. Таким чином тільки 22.16 мільярдів доларів буде призначено на цю ціль. Спільна конгресова комісія також рішила не призначувати жадних фондів на вид-

робування ракет типу „Міссуїл“ в штатах Монтана, Айдахо, Орегон, Вашингтон і Каліфорнія. Крім того члени спільної комісії проголосували призначити 1 мільярд доларів на військову допомогу для Південного В'єтнаму. Більшій Дім пропонував, щоб ця допомога була на 600 мільярдів більша. Думають, що обидві Палати Конгресу погодяться на пропозиції спільної конгресової комісії.

I. Салт

ДИСІДЕНТИ В РОСІЇ

В останньому числі квартальника „Форейн Аффейр“ з датою липня 1974 р. знаходимо велику статтю А. Брумберга, кол. редактора журналу „Проблеми комунізму“, автора численних праць і одного з видатних співробітників інформаційної служби Америки, — „Дисент в Росії“. У статті проаналізовано рух інакшомислення в СРСР. Автор — особа добре знайома з проблемами комунізму та різних рухів у союській імперії, стаття має 18 сторінок. В ній проводяться основна думка, що рух інакшомислення в СРСР тепер вже не можна зупинити, його спроможна вбити тільки така міжнародна подія, що змусила б біжучу політику взаємин між Заходом та Сходом, завершувати коло історії назад, але це дуже сумнівно.

Стаття цікава і в ній порушено доволі точно українську проблему та інших поневолених народів, зокрема балтійських. Автор не цілосполучний турбот Кремля в Європі та в інших краях, крім згадок про Китай при обговорюванні позицій академіка А. Сахарова, очевидно, він сам обмежує себе в темі, щоб звернути більше уваги на головні явища.

Все ж хочемо тут підкреслити, що керівники Союської імперії мають на зовні багато інших проблем, які підміняють їхні основні, непомилковість марксистсько-ленінської доктрини. Ми не говоримо тут про справу Китаю, а хочемо нагадати до цього сильний рух у Франції, що турбує Москву. На чолі цього руху стоїть Герберт Маркус з його вченням про соціалістичну економіку. Вчення Маркуса гостро осуджував В. Шерпаков, професор політичної економіки московського університету у квітні 1969 р. та знов у 1970 р. у своїх статтях у „Вестнику московського університету“, називаючи Маркуса „ліберально-буржуазним лідером“, а його рух — „новим лівим течією“. Головна теза цієї течії — не тільки боротьба, але також битва поколінь (див. про це теж прекрасну працю проф. К. Менерта в „Остевропа“ т. 23, ч. 9 за 1973 рік, „Москва та нова лівія“).

На нашу думку, безперечно, явище „нової лівії“ має не тільки вплив на зовнішню політику Москви, але відбивається у внутрішній політиці Союського Союзу, як ми бачимо з обговореної статті.

На початку статті автор А. Брумберг подає короткий огляд виникнення перших публічних виступів інакшомислення у жовтні 1967, коли Павел Литвинів київський виклик союської влади, відкрив поширюючи заяву В. Буковського на закритому суді. Буковського звинувачено в організації відкритої демонстрації у Москві в захист арештованого поета А. Гінзбурга. Ця справа була пов'язана також з ареш-

тами відомих А. Снігирьско-

го та Ю. Данієля. Ці події дали початок потокові листів, друкованих матеріалів за підписами окремих осіб. Сотні їх розсилалися до редакцій союських та закордонних часописів, а також до центральної комуністичної партії у світі. Тоді, власне, створився т. зв. „демократичний рух“, в якому, мовляв, взяли участь до двох тисяч осіб інтелекції, головню у Москві, Ленінграді, цей рух був відгуком на т. зв. пражську весну. Він був проп'яний ідеалізмом, сповнений надії, яких ніколи не було раніше, й тоді з'явилися перші числа відомої „Хроніки поточних подій“. Тоді ж почав свою боротьбу проти цензури А. Солженіцин. У відповідь влада розпочала масові арешти-суди, але вже не змогла зупинити цього руху.

Багато молоді вели свої виступи так, щоб бути арештованими. Це був кінець 1969 року. Проте події показали, що цей рух не має успіху, отже треба було нової мети, щоб здобути якісь результати. Цікаво, що репресії, які уряд переводив супроти окремих осіб, привели до зміни поглядів серед дисидентів. Вони почали шукати більш практичних й ідеологічно умотивованих оправдань та методів. Так на протязі ближчих років, приблизно 1970-1971 р.р., почали позначатися три напрямки: легалісти, які зосередили свою працю на „соціалістичному легалізмі“, на чолі яких є академік А. Сахаров, Чалідзе й інші. Вони створили „Комітет людських прав“, побудований на законах країни; друга група, яку нібито очолюють два брати Медведєві, вважає себе марксистсько-ленінською, вона споріднена з легалістами і дотримується тих законів, що існують у країні, вимагаючи проте повільних економічних, соціальних і політичних реформ. У цей самий час з'явився і третє угруповання, „демократична опозиція“, в якій опинилися ті, хто втратив віру в марксизм взагалі в усіх його напрямках, про них ніколи були дрібні інформації в „Хроніці поточних подій“. Поряд із цією групою існували короткий час малі нелегальні революційні групи, ідеї яких були мішаниною утопізму та воюючого троцькізму.

Поруч з цими головними групами несподівано виникає нова течія, т. зв. „права крило“, напрям якого дуже близько слідує сучасній політиці уряду СРСР, щось на зразок слов'янофільства XIX століття. Ця течія почала офіційно видавати свій журнал „Молода гвардія“ та місячник „Наш Современник“, що підтримують м. у. т. з. московський п. а. т. у. т. з. Для нас, українців, не зашкодить уважно слідкувати за цими явищами, бо з них можна довідатися і відчувати напрямки кремлівської політики у відношенні до поневолених народів; в них

Р. Липицький

ХОЛОДНА ВІЙНА І МИРНЕ СПІВІСНУВАННЯ

IV

Як вже було сказано, українська еміграційна політика шукає за іншою кон'юктурою для нашої визвольної справи, вважаючи мирне співіснування небезпечним зближенням, або й приязню західного світу із комуністичним.

У зв'язку з такими тенденціями варто подумати над іншими можливостями, що відкривали б перед нами якісь краєви, сприятливі обставини і горизонти. Як вони? На шатах відповіді на це питання легка, бо відкидаючи коекзистенцію, можна вибрати тільки між холодною і гарячою війнами. Третью можливості нема.

Над гарячою війною, як засобом українського визволення, довго зупинятися не приходиться, оскільки майже всі українці в Україні і поза нею згоджуються в тому, що світова війна (а лише про таку можна говорити, коли думаємо про американсько-російський конфлікт) може принести українському народові скорше русі, як визволення. Отже залишається тільки холодна війна. Чого ж від неї можна сподіватися? Дуже загально беручи, холодна війна відкриває можливість коекзистенції боротьби між, що вона відбувається при закритих кордонах (залізній заслоні) і при тому зберігає всі її (коекзистенційної боротьби) негати, а затримує позитиви. Характеристичною рисою

нальний не тільки прозорий антисемітизм, як знаєчас автор А. Брумберг, але також зневага до немосковських народів, що виявляється у поведінці різних урядів союської системи зокрема на територіях не Росії. Того роду постава є тільки повторенням старої школи ряду письменників XIX ст., таких як Писемський, 1820-1881, або ще краще Мельников — Печерський, 1819-1883 рр.

На протязі останніх років устиглися також зв'язки між рухами в середині союської імперії та зовнішнім світом, себто союська політична опозиція перестала бути тільки внутрішньою справою. Цим зв'язком допомогли життєві проблеми та створення Міжнародного руху амністії, що пов'язав себе з виступами академіка А. Сахарова та його комітету. Велику заслугу мають радіомовлення західних станцій, як радіо „Свобода“, Бритишське радіо, „Голос Америки“. Створюється ситуація, яку Москва не може більше терпіти. Так прийшло до ліквідації видання „Хроніки поточних подій“ рішенням, ухваленим на засіданні Політбюро, і КГБ дістало дозвіл й належне розпорядження все ліквідувати. Тут автор статті робить цікаву оцінку сучасного КГБ, яке замість минулого бру-

нальний не тільки прозорий антисемітизм, як знаєчас автор А. Брумберг, але також зневага до немосковських народів, що виявляється у поведінці різних урядів союської системи зокрема на територіях не Росії. Того роду постава є тільки повторенням старої школи ряду письменників XIX ст., таких як Писемський, 1820-1881, або ще краще Мельников — Печерський, 1819-1883 рр.

І от в тому самому 1943 році розгорнула свою боротьбу УПА, одночасно відкриваючи фронт проти Москви і проти Берліну. Проводили ОУН, УПА, а згодом і УГВР розраховували на те, що протилежні інтереси Заходу і Росії приведуть їх до відкритого конфлікту, а тоді прийде нарішті кон'юнктура для української визвольної ідеї: Захід допоможе Україні визволитися.

Коли нині читасмо історію холодної війни, то не можемо не признати, що в таких розрахунках було багато здорового глузду, бо Захід таки напружував загрожений агресивними планами Сталіна, а тому він повинен був скористатися із боротьби УПА і поспішити їй з допомогою, тим більше, що в 1945 р., після закінчення війни, вимоги Москви ще збільшилися. Правда, західна Європа і ЗСА почали ставити опір, взяли за органі-

холодної війни є те, що її учасники змагаються із собою на віддалі, не знаходячи ніде безпосереднього стику своїх сил. Всі бої між ними відбуваються в більшості, на далеких периферіях противників, доступу в глибину території ворога нема. Засоби, якими послугуються у холодної війни є дуже обмежені і щодо своєї кількості і якості: між противниками нема торговельних зв'язків, культурної взаємності, нема туристичної, дуже обмежена свобода рухів дипломатичних представників, час від часу відбувається облога Берліну, творяться зводи повітряних мостів тощо. Така війна не дає можливості завдати більшої шкоди ворогові, отже перемога в ній не може бути. Виникають глибше в суть холодної війни приходимо до переконання, що вона мала б сенс тільки тоді, коли б була вступом, пригваром до гарячої війни, бо сама в собі і сама для себе вона пригварді відома приказку про „товчання води в ступі“.

А втім холодна війна велася кільканадцять років на наших очах і тому про неї можна говорити, спираючись на багатий досвід. Наприклад, дехто з істориків цієї війни схилився до погляду, що вона розпочалася вже в 1943 році після битви під Сталінградом. В той час більш-менш вже було ясно, що переможцем із другої світової війни вийдуть західні держави і СРСР, а коли так, то дороги воєнних союзників мусили розійтися: західні альянті і Москва мусили забезпечити за собою найкращі вихідні позиції для дипломатичної боротьби за розподіл впливів у світі, а особливо в Європі. Так то, починаючи Сталінградом, інтереси Заходу і Москви розійшлися. Правда, їх ще з'єднала спільна мета перемоги над Гітлером, що вимагала величезних матеріальних зусиль і людських жертв, але позатим, все інше їх ділило.

І от в тому самому 1943 році розгорнула свою боротьбу УПА, одночасно відкриваючи фронт проти Москви і проти Берліну. Проводили ОУН, УПА, а згодом і УГВР розраховували на те, що протилежні інтереси Заходу і Росії приведуть їх до відкритого конфлікту, а тоді прийде нарішті кон'юнктура для української визвольної ідеї: Захід допоможе Україні визволитися.

Коли нині читасмо історію холодної війни, то не можемо не признати, що в таких розрахунках було багато здорового глузду, бо Захід таки напружував загрожений агресивними планами Сталіна, а тому він повинен був скористатися із боротьби УПА і поспішити їй з допомогою, тим більше, що в 1945 р., після закінчення війни, вимоги Москви ще збільшилися. Правда, західна Європа і ЗСА почали ставити опір, взяли за органі-

холодної війни є те, що її учасники змагаються із собою на віддалі, не знаходячи ніде безпосереднього стику своїх сил. Всі бої між ними відбуваються в більшості, на далеких периферіях противників, доступу в глибину території ворога нема. Засоби, якими послугуються у холодної війни є дуже обмежені і щодо своєї кількості і якості: між противниками нема торговельних зв'язків, культурної взаємності, нема туристичної, дуже обмежена свобода рухів дипломатичних представників, час від часу відбувається облога Берліну, творяться зводи повітряних мостів тощо. Така війна не дає можливості завдати більшої шкоди ворогові, отже перемога в ній не може бути. Виникають глибше в суть холодної війни приходимо до переконання, що вона мала б сенс тільки тоді, коли б була вступом, пригваром до гарячої війни, бо сама в собі і сама для себе вона пригварді відома приказку про „товчання води в ступі“.

А втім холодна війна велася кільканадцять років на наших очах і тому про неї можна говорити, спираючись на багатий досвід. Наприклад, дехто з істориків цієї війни схилився до погляду, що вона розпочалася вже в 1943 році після битви під Сталінградом. В той час більш-менш вже було ясно, що переможцем із другої світової війни вийдуть західні держави і СРСР, а коли так, то дороги воєнних союзників мусили розійтися: західні альянті і Москва мусили забезпечити за собою найкращі вихідні позиції для дипломатичної боротьби за розподіл впливів у світі, а особливо в Європі. Так то, починаючи Сталінградом, інтереси Заходу і Москви розійшлися. Правда, їх ще з'єднала спільна мета перемоги над Гітлером, що вимагала величезних матеріальних зусиль і людських жертв, але позатим, все інше їх ділило.

І от в тому самому 1943 році розгорнула свою боротьбу УПА, одночасно відкриваючи фронт проти Москви і проти Берліну. Проводили ОУН, УПА, а згодом і УГВР розраховували на те, що протилежні інтереси Заходу і Росії приведуть їх до відкритого конфлікту, а тоді прийде нарішті кон'юнктура для української визвольної ідеї: Захід допоможе Україні визволитися.

Коли нині читасмо історію холодної війни, то не можемо не признати, що в таких розрахунках було багато здорового глузду, бо Захід таки напружував загрожений агресивними планами Сталіна, а тому він повинен був скористатися із боротьби УПА і поспішити їй з допомогою, тим більше, що в 1945 р., після закінчення війни, вимоги Москви ще збільшилися. Правда, західна Європа і ЗСА почали ставити опір, взяли за органі-

холодної війни є те, що її учасники змагаються із собою на віддалі, не знаходячи ніде безпосереднього стику своїх сил. Всі бої між ними відбуваються в більшості, на далеких периферіях противників, доступу в глибину території ворога нема. Засоби, якими послугуються у холодної війни є дуже обмежені і щодо своєї кількості і якості: між противниками нема торговельних зв'язків, культурної взаємності, нема туристичної, дуже обмежена свобода рухів дипломатичних представників, час від часу відбувається облога Берліну, творяться зводи повітряних мостів тощо. Така війна не дає можливості завдати більшої шкоди ворогові, отже перемога в ній не може бути. Виникають глибше в суть холодної війни приходимо до переконання, що вона мала б сенс тільки тоді, коли б була вступом, пригваром до гарячої війни, бо сама в собі і сама для себе вона пригварді відома приказку про „товчання води в ступі“.

А втім холодна війна велася кільканадцять років на наших очах і тому про неї можна говорити, спираючись на багатий досвід. Наприклад, дехто з істориків цієї війни схилився до погляду, що вона розпочалася вже в 1943 році після битви під Сталінградом. В той час більш-менш вже було ясно, що переможцем із другої світової війни вийдуть західні держави і СРСР, а коли так, то дороги воєнних союзників мусили розійтися: західні альянті і Москва мусили забезпечити за собою найкращі вихідні позиції для дипломатичної боротьби за розподіл впливів у світі, а особливо в Європі. Так то, починаючи Сталінградом, інтереси Заходу і Москви розійшлися. Правда, їх ще з'єднала спільна мета перемоги над Гітлером, що вимагала величезних матеріальних зусиль і людських жертв, але позатим, все інше їх ділило.

І от в тому самому 1943 році розгорнула свою боротьбу УПА, одночасно відкриваючи фронт проти Москви і проти Берліну. Проводили ОУН, УПА, а згодом і УГВР розраховували на те, що протилежні інтереси Заходу і Росії приведуть їх до відкритого конфлікту, а тоді прийде нарішті кон'юнктура для української визвольної ідеї: Захід допоможе Україні визволитися.

Коли нині читасмо історію холодної війни, то не можемо не признати, що в таких розрахунках було багато здорового глузду, бо Захід таки напружував загрожений агресивними планами Сталіна, а тому він повинен був скористатися із боротьби УПА і поспішити їй з допомогою, тим більше, що в 1945 р., після закінчення війни, вимоги Москви ще збільшилися. Правда, західна Європа і ЗСА почали ставити опір, взяли за органі-

холодної війни є те, що її учасники змагаються із собою на віддалі, не знаходячи ніде безпосереднього стику своїх сил. Всі бої між ними відбуваються в більшості, на далеких периферіях противників, доступу в глибину території ворога нема. Засоби, якими послугуються у холодної війни є дуже обмежені і щодо своєї кількості і якості: між противниками нема торговельних зв'язків, культурної взаємності, нема туристичної, дуже обмежена свобода рухів дипломатичних представників, час від часу відбувається облога Берліну, творяться зводи повітряних мостів тощо. Така війна не дає можливості завдати більшої шкоди ворогові, отже перемога в ній не може бути. Виникають глибше в суть холодної війни приходимо до переконання, що вона мала б сенс тільки тоді, коли б була вступом, пригваром до гарячої війни, бо сама в собі і сама для себе вона пригварді відома приказку про „товчання води в ступі“.

А втім холодна війна велася кільканадцять років на наших очах і тому про неї можна говорити, спираючись на багатий досвід. Наприклад, дехто з істориків цієї війни схилився до погляду, що вона розпочалася вже в 1943 році після битви під Сталінградом. В той час більш-менш вже було ясно, що переможцем із другої світової війни вийдуть західні держави і СРСР, а коли так, то дороги воєнних союзників мусили розійтися: західні альянті і Москва мусили забезпечити за собою найкращі вихідні позиції для дипломатичної боротьби за розподіл впливів у світі, а особливо в Європі. Так то, починаючи Сталінградом, інтереси Заходу і Москви розійшлися. Правда, їх ще з'єднала спільна мета перемоги над Гітлером, що вимагала величезних матеріальних зусиль і людських жертв, але позатим, все інше їх ділило.

І от в тому самому 1943 році розгорнула свою боротьбу УПА, одночасно відкриваючи фронт проти Москви і проти Берліну. Проводили ОУН, УПА, а згодом і УГВР розраховували на те, що протилежні інтереси Заходу і Росії приведуть їх до відкритого конфлікту, а тоді прийде нарішті кон'юнктура для української визвольної ідеї: Захід допоможе Україні визволитися.

Коли нині читасмо історію холодної війни, то не можемо не признати, що в таких розрахунках було багато здорового глузду, бо Захід таки напружував загрожений агресивними планами Сталіна, а тому він повинен був скористатися із боротьби УПА і поспішити їй з допомогою, тим більше, що в 1945 р., після закінчення війни, вимоги Москви ще збільшилися. Правда, західна Європа і ЗСА почали ставити опір, взяли за органі-

холодної війни є те, що її учасники змагаються із собою на віддалі, не знаходячи ніде безпосереднього стику своїх сил. Всі бої між ними відбуваються в більшості, на далеких периферіях противників, доступу в глибину території ворога нема. Засоби, якими послугуються у холодної війни є дуже обмежені і щодо своєї кількості і якості: між противниками нема торговельних зв'язків, культурної взаємності, нема туристичної, дуже обмежена свобода рухів дипломатичних представників, час від часу відбувається облога Берліну, творяться зводи повітряних мостів тощо. Така війна не дає можливості завдати більшої шкоди ворогові, отже перемога в ній не може бути. Виникають глибше в суть холодної війни приходимо до переконання, що вона мала б сенс тільки тоді, коли б була вступом, пригваром до гарячої війни, бо сама в собі і сама для себе вона пригварді відома приказку про „товчання води в ступі“.

Любов Колесняк

„ПОЛУМ'ЯНІ ПАТРІОТИ ВІТЧИЗНИ...“

Останню на шпальтах союської преси з'являються імена „героїв батьківщини — чекістів“, тих людей, яких досі приховувалося за мовчазними мурами „Луб'янки“, під крилами „чорного ворона“, у тінях ночі. Хто такий чекіст, на це дає відповідь Александр Солженіцин у своїй повісті „Архіпелаг ГУ-Лаг“, зокрема у розділі, де він описує слідства; дає відповідь чекіст Микола Хвильового у творі „Я“ де він каже: „... шість на мой острі? Ні, це неправда. Шість сотень, шість тисяч, шість мільйонів — тьма на мой острі? — тьма!“, дає відповідь сьогоднішній Іван Крипильчук в журналі „Україна“, у статті „Гаряче серце“.

Хто такий Іван Кудря? Він — ревіний комсомолец, служив на прикордонній заставі, пильний учасник іпольсько-політичного учасника НКВД, правдивий у варкоматі. І як далі пише автор, коли під час Другої світової війни німецької війська підступили в Україну — „розділювали службу третього райху, давали просяквали шпигульську та диверсійну діяльність проти нашої країни. Західною для розвідки були українські буржуазні націоналісти“. І тоді з негальною підмогою пришов Іван Кудря, один із організаторів союського підпілля. Він, в той час, член апарату Народного Комітету внутрішніх справ, разом з іншими працівниками „державної безпеки“, як писав Іван Крипильчук, „зешкоджував фашистів, безощадно ліквідував шпигульів“.

І, коли з відступом Червоної Армії, німецькі війська зайняли Київ, Іван Кудря залишився у місті під прапорцем Кондратона, перетворившись на вивантаження української мови та літератури в середній школі. Провівши справжній „таган“ конспиратора, він разом із своїми товаришами старався провинути в ряди українського підпілля і всілякими способами його вивантажувати, друкував листівки й засланці, щоб населення не корилось „окупантам“ та його „доплічникам“, проводив рад диверсійних акцій, аж доки Гестапо не приловило його, і цілу групу не ліквідувало.

І хай сьогодні неспіві, прослава імен тих, що колись винували мільйони людей в ім'я „братерства, рівності і волності“, хай славіться імена тих нещасливих Кудрів, що ще й нині в різних країнах світу проникають п'ятою холодною поміж чесних, довірливих, але й найвищих людей, хай і сьогодні в Україні фальшивий відомості „тунів“ прослава імен тих злочинців, що ведуть на розстріл, катують мовчазною болязною або замикують у психіатричні лікарні чесних правдолюбів, що вміють стояти за свої ідеї.

Але, молись, в історії людства згадуватимуть імена Кудрів і Валентина Мороза, і першим віддасть вирок безсмертя, коло друтих, як коло справді безсмертних героїв, зупиняться з пошаною; бо вони правду і добро для свого народу шукали вище, як власне добро і власне життя.

Оце наш досвід з холодної війни, як бачимо, він не найкращий. Чи холодна війна в наш час принесла б нам більше як та тридцять років тому? Важко відповісти на це питання з докладною точністю,

ДИСИДЕНТИ В РОСІЇ

(Заступник в. ст. 2-01)

тального терору та жорсто-
костей, мовля, намагалися
тепер більше погрозам, обі-
цянками та провокаціями
боротися з інакшомисля-
чим.

У цьому дуже складному
процесі КГБ почало свій
протидію спочатку в Ук-
раїні, де національний не-
спокій серед інтелектуалів
став проявлятися дуже си-
льно. КГБ переводило багато
арештів та обшуків приват-
них мешкань, конфіскаючи
різну літературу, зокрема
все, що пов'язане з „Само-
здатом“.

Арешт Петра Якіра пере-
ведено 21 червня 1972 р. як
попередження, що влада ви-
пробує боротися з усіма, хто
пробує її протиставитися.
Багато хто вважав в цих ареш-
тах знак повернення до
сталінізму. Як і інші
„лідери“ В. Красін після ареш-
ту пішли на співпрацю з
КГБ, здавалося, що влада
вирішила бій, бо дисиденти
міють розгубленість. У цю
дуже критичну хвилину, на
арешт виступили дві видат-
ні особи — А. Сахаров та А.
Солженіцин. Виступи їх тор-
кнулися не тільки проблем
громадянства московської ім-
перії, але загальною відпо-
вільністю Заходу до Сходу у
питаннях конкретної полі-
тики. Прогляди та ідеї пер-
шого з них зазнали значних
змін, коли ривіти його всту-
па в 1968, 1970 та 1971
рр., зокрема в 1973 році.

Автор пише, що раніш ви-
ступи Сахарова не мали ус-
пеху й він прийшов до ради-
кальної зміни своїх погля-
дів, що єврейська система не
має т. зв. ендемік (тубіль-
них) характеристик соціаль-
но-економічного суспільства та що
необхідні фундаментальні
зміни в підсоветському житті,
які зможуть прийти тільки
як наслідок специфічної
політики Заходу. Ці погляди
він виявив у своєму інтер-
в'ю для шведського радіо та
телефізі, а пізніше у пос-
ластві до американського
Конгресу.

Ці виступи підкреслили
необхідність для Заходу ста-
вити певні принципиальні
вимоги до СРСР у всіх до-
мовленнях, зокрема на право
свободної еміграції. Виступи
другого лідера опозиції
А. Солженіцина були зосе-
реджені на правах, які тор-
кнулися літературно-мис-

тецької творчості та т. зв.
детанту. Він це характеризу-
вав, намагаючись, як новий
Мюнхен, висуваючи тезу,
що замість компромісів тре-
ба ставити вимоги відмови
від насильства як в середині,
так і ззовні, щоб забезпе-
чити права людини.

Автор приходить до дна-
них висновків, що хоча КГБ
та Кремль неаче зуміли
розбити деякі групи опози-
ції, але „виступи сталіні-
ського терору“ привела до
того, що рух незадоволення
с тепер дуже глибокий та
різномірний і він приводить
до щораз до нових суверен-
них урядових ідей і можливо
приведе до ще більш дра-
матичних та навіть організо-
ваних опозицій для режиму.

Дуже можливо є заклю-
чення, що „детант“ зі всіма
її недоліками та протиріч-
чями підтримує рух незадово-
лення, свідченням цього є
те, що появились нові ви-
данні „Хронік“ поточних
подій, хоча советський уряд
намагався цей рух приду-
шити, поліпшуючи свої вза-
носини із Заходом, але пуб-
лікація опісля Заходу є по-
біч незадоволення і жертв
КГБ. Автор тут згадує та-
кож видання „Українського
Вісника“, який тепер немов
б лівідкований, та „Хроні-
ку“ Литовської Католицької
Церкви.

У новіших писаннях під-
креслюється все більше зна-
чення сподівань, що совет-
ська система не може бути
змінена лише частинними
реформами або більш точ-
ним дотриманням советської
легальності, але повною
відмовою від ідеології, на
якій тримається економічна
та політична база імперії.
Автор у кінці своєї статті ро-
бить певне резюме в чоти-
рих точках.

Найбільш цікавою є че-
тверта точка, в якій автор го-
ворить, що „нааявність наці-
оналістичного незадоволення
творить добрий ґрунт поши-
рення політичного руху в за-
галлому. Згадавши раніше
ворожність різних етнічних
груп до СРСР дає „демокра-
там“ можливість поширити
потенційну базу для ма-
сової підтримки. Немає жад-
них доказів, — твердить ав-
тор, — що націоналістичні
сентименти слабше, якраз на-
впаки, він зростає повсюди.

Хроніка Метрополітального Детройту

ОБРАЗОТВОРЧА ГАЛЕРІЯ

Дім, якого власником є
Українська Федеральна Кре-
дитова Кооператива „Само-
поміч“ у Детройті, який мі-
ститься під ч. 26655 при ву-
лиці Раян у Воррені, віддано
до ужиткування місцевому
Відділу Т-аа „Самопоміч“.

У суботу 26-го січня ц. р.
у цьому домі відбулося від-
криття галерії образотворчо-
го мистецтва під назвою
„ЕКО“ (Відкриваючи гале-
рію, С. Шуровський виска-
сав побажання, щоб вона ро-
звивалася у дошкільну куль-
турну інституцію).

Мастро Едвард Козак при-
гадав численні публіци-
стичні мистецьких виставок
у Детройті й доказував, що
нам потрібна постійна обра-
зотворча галерія, що не ви-
ключає влаштування даль-
ших мистецьких виставок,
якими і надалі займатиметься
Культурно-Громадський
Клуб. Під цю пору в галерії
є праці таких мистців: Р. Ва-
ранчик, Б. Воженський, Я.
Гніздовський, Л. Гудулак,
Т. Веніковський, Е. Козак, Ю.
Козак, Я. Козак, М. Карка,
М. Левіцький, М. Мороз,
Ольга Остапчук, А. Слонь-
ська-Петришин і М. Черешня-
вський.

У приміщенні галерії від-
буваються також курси кера-
міки, вишивання і плетіння
писанок. Там же можна на-
бути цінні речі, які надають-

Тут є привади, що в пошу-
ках нової стратегії і тактики,
політично незадоволені (Ро-
сі) побачать потребу на-
в'язати із західними „демокра-
тичними“ націоналістами і
балтійськими країнами, Ук-
раїна або Центральної Азії
та можливо створити ін-
тимні зв'язки.

У точці третій автор гово-
рить про те, що інтелігенція
буде змушена пов'язати та-
кож працю та активність у
діяльність, яка їй покинута
сторонньою, себто шукати
зв'язки із ширшими колами
населення, звернути увагу
на тих, які тепер мають най-
меншу платню — експлуа-
товане селянство, що тер-
пить економічні нестатки у
приватній, мешканстві, про-
блеми та інші. Відчувається,
що такі тенденції тепер уже
існують.

Не можна у цих висновках
бути цілком певним, але тре-
ба знати, що політичне не-
задоволення та дебат будуть
продовжуватися, що тільки
автор говорить, що тільки
повний розрив зв'язків За-
ходу — Сходу може привести
до стримання тих рухів, по-
вернення історичного колеса
назад. Він також висловлює
думку, що „детант“ є важли-
вим, але якою ціною? Отже,
якщо одні вияв поглядів
Сахарова, Медведєвих та ба-
гатьох інших є більш важли-
вими, аніж сучасні офіційні
чинники у СРСР, бо з них
говорить сумління народів.

Наприкінці цього нашого
коментаря хочемо згадати
про останній виступ автора
цієї цікавої статті Абрама
Брузберга, лист до редакції
Н.І. Тармсу, 24 червня, і його
погляд на важливість Сол-
женіцина, в якому він гостро
критикує інших т. зв. совето-
логів та подібних, які заби-
рають часто голос, не маючи
для того елементарних
знань: більшість з них не-
віглиси або гірше — алогісти
сучасної Москви та її режі-
му, які ніколи не старалися
навіть поверхово пізнати і-
сторію Росії.

ся на уродили, ім'янини, то-
що. Галерія діє під протек-
торатом Спільнот Україн-
ських Мистців, вона відкрита
з п'ятниці і суботи від год.
10-01 ранку до год. 8-01 уве-
чері, в неділю від год. 10-01
до 2-01 по полудні, а веде її
пані Ліда Колодичин. Теле-
фон галерії 757-7690, а п-і
Колодичин — 755-1575. І до
неї можна звертатися за ін-
формаціями.

ВІПАНУВАННЯ 30-РІЧЧЯ
СМЕРТІ О. ОЛЬЖИЧА

Заходами Окружної Управ-
и ОДЗУ і братніх організа-
цій, в неділю, 2-го червня ц.
р. у залі Українського Аме-
риканського Осередку при
вулиці Карпентер вшановано
30-річчя трігубої смерті
Олега Кандиба-Ольжича.
Хоча в ту неділю були Зел-
ені Свята (молитва на тро-
бах) і три пікніки, прива-
них на зал було понад 200 осіб.
Програму Святи відкрив інж.
С. Вілий, накресливши сил-
ветку замученого нацистами
О. Ольжича — 10 червня
1944 р. в'юцентралізовану
таборі Заксенгаузен біля Ве-
рліну.

Святкову доповідь виголо-
сив інж. М. Плавчук.

Олег Кандиба-Ольжич,
син нашого славного поета
О. Олеса, відпочивав по ба-
тькові поетичну іскру Богу і
палку любов до України.
Але тоді ж поезії О. Олеса
характеризував настроєм лі-
ризм, поезія його сина О.
Ольжича відзначалася муж-
нян героїзмом. Тому деякі
критики називають Ольжи-
чевий стиль „монументаль-
ним“. Писав він поезії не мо-
гло заспокоїти. О. Ольжича
його поривав і почуття обо-
в'язку супроти рідного краю,
як не могла цього зробити
і його наукова кар'єра, яку
він започаткував як учень
археолог. 22-річним юнаком
заслав він в ряди ОУН, опи-
сав віддав своє знання на
розбудову Карпатської Ле-
ржави, а під час Другої сві-
тової війни доручено йому пе-
ребрати на себе керівництво
дуже відповідального і не-
безпечного крайового сектора
Організації Українських На-
ціоналістів. За його ініці-
ативною постаттю в Києві Ук-
раїнська Національна Рада
Нахисти, на вір більшеш-
ків, старалася знищити вся-
кий прояв українського на-
ціоналізму і їх жертвою впа-
ло багато визначних членів
ОУН, між ними і О. Канди-
ба-Ольжич. Але пам'ять про
нього життя завжди між
нами і його ім'я вписане бу-
де в історію нашого народу
золотими літерами. „Велич
не родиться з порожнечі, в
боротбі хай засвітить при-
клад любови“ — сказав до-
повідач.

Співачка Христина Ли-
півська під фортепіановий
аккомпанімент Олі Соловій
відспівала три пісні: „Горить
моє серце“, слова Л. Укра-
їнки, муз. А. Вілтанс, „Жи-
тя“, сл. О. Олеса, муз. Га-
лицини і арію Одарки з опе-
ри „Утоплена“.

Літературний монтаж, по-
будований на віршах поезій
Т. Шевченка, І. Франка, О.
Олеса, М. Сімоновича, О. Оль-
жича і інших, під назвою
„Держава будується впрі“
виконала відомий рецитатор-
ка живою мовою Рома Ту-
рянська з Чинго. Так допові-
даль, як і виконавці мисте-
цької частини програми при-
явля нагороджували опі-
сками.

Літературний монтаж, по-
будований на віршах поезій
Т. Шевченка, І. Франка, О.
Олеса, М. Сімоновича, О. Оль-
жича і інших, під назвою
„Держава будується впрі“
виконала відомий рецитатор-
ка живою мовою Рома Ту-
рянська з Чинго. Так допові-
даль, як і виконавці мисте-
цької частини програми при-
явля нагороджували опі-
сками.

СПІВАЧКА ХРИСТИНА
ЛИПІВСКА ЗБИРАЄ

Детройтська концертна
оркестра під назвою „Детро-
йт Концерт Бейт“ тепер під
дир. д-ра Леопольда В. Сми-
та, розпочала 27 червня ц. р.
29-й сезон 1.250-им беспла-
тним концертом на гарній
естраді з оригінальною по-
кривом на острові Бел. На
запрошення диригента вже
третій сезон на деяких кон-
цертах виступає як соліста в
супроводі оркестру меццо-
сопрано Христина Липівська.
В четвер для 27 червня
ц. р. вона виступила в дру-
гій частині концерту і відпо-
вдала по італійській пісню
„Стріле Ля Вампа“ з опери
„Ля Тровагаторе“ Верді.
Публіка (концерти відбу-
ваються на вулиці) була так
захоплена п-співом, що під-
нялася з місць і стоячи опі-
лекувала її та не дає злі-
ти її співу, аж після відспі-
вання нею додатково двох

пісень. Між публікою було
всього сім українських ду-
ху. „Детройт Ньюз“ в оголошенні
згадує, що „меццо-сопрано
на Христина Липівська, яка
співати на концертах, є
українкою“, а в програмі,
між іншим, подано, що „во-
на є широко відома в Амери-
ці, як знаменита вокальна
артистка“.

ДАР ІНЖЕНЕРІВ
МАЛЯТАМ

Чудова наша „Діброва“.
Не ціла година їзди до неї з
Детройту. Веліч на ній шпиль-
кохвіх і листяних дерев. У-
літню спеку на пляжі мур-
вацького людей, зокрема ді-
тей. Одні прохолоджуються
в озери, другі опалюються до
сонця. У деяких шкіра з опі-
лення аж чорна.

Одного тільки бракувало
на „Діброві“. Солідної гої-
далки для дітей. І ось од-
но з інженерів прийшло на
думку зробити малютам не-
сподіванку. Колеги заакце-
нтували його проект, порозу-
мілися з Дирекцією „Дібро-
ви“, закупили матеріал і
окопи до праці інженери од-
ного червеного дня неале-
ко спортивного гринча вкопа-
ли глибоко в землю вісім
сильних рур і пов'язали їх
поперекорю з готовими за-
лізними колісцями, а ін-
шого дня, під час свого пі-
кніку, причепили до коліс-
чат ланцюги з сидіннями і
чотиросонова гоїдалка на
вітих малютам — готова до
ужитку. Якось так склалося,
що перша на цій гоїдалці
почала гоїдатися трирічна
донечка інженера, який зай-
мався інсталляцією і по ус-
ушенні драбини, хоча змор-
ний працює, не щадя часу
і на її прохання підгодував
її можливо якнайвище. Хто-
сь зажадав би за матеріал і
інсталляцію такої гоїдалки
яких 600 дол., а інженери за-
платили тільки за матеріал
і самі її заінстальовали. Так
то помислови і добротини
Детройтських інженерів. Вар-
та їх іншим наслідувати.

Можливо кредитів „Само-
поміч“, наші лікарі, чи якась
заможніша організація під-
слідями інженерів і уфудує
„Діброві“ щось корисного.
Приймалися б дитячі іграш-
ки приладдя біля гоїдалки,
нова сітківка, краща відби-
ванкова площа, тощо. Зро-
бим „Діброву“ ще принадлі-
вою. Вона ж наш спільний
відпочинковий скарб.

БЕНКЕТ ДИВІЗІЙНИКІВ

Крайова Управа і місцева
Станція І УД УНА, яку те-
пер очолює М. Трешневський,
працюють над підго-
вою бенкету, який відбуде-
ся у суботу дня 31 серпня ц.
р. в румунській залі при 9-
й Милі в Савітфілд. Бенкет
присвячений 60-літтю УСС-
ів і 30-літтю бою дивізійни-
ків під Бродами. Всіх 8-ок,
які проживають у Детройті
усуєсв, запрошено до уч-
сти в бенкеті, під час якого
відбудеться відповідна пере-
монія для їх вшанування.
У неділю 1-го вересня на
українській католицькій осе-
ді біля Понтияку відбудеться
дивізійний пікнік.

Франц Липівський

„Всча“ продовжує виходити

Триваючи „Українське Сло-
во“ в Парижі з 21-го липня
ц. р. інформую, що самвидав-
ний журнал „Всча“, російськй
націоналістичний „дух“, „Вс-
ча“, згідно з повідомленням
самвидавних до к у ментів,
продовжує і далі виходи-
ти. Як відомо, дожила цього
самвидавного журналу, який
виходить майже щодня і
не зустрічається з надто ве-
ликими труднощами з боку
советського режиму — згу-
рзування т. зв. російськй „па-
тристичної“ мови, своєю час-
товістю великою мірою на-
ближає до НТС (Народно-
Трудового Союзу), отже на-
справді російськй пролітарет,
який впріть про атримання
імперії і узагальнює україн-
ців та білорусів „проє рус-
скій“, не бореться за демок-
ратизацію а, навпаки, ава-
жає, що система советсь-
кої влади незмінно мірою
для росіян відповідає і її
слід атримувати. Безумовно,
уся ця погана випливає з
зі струги за долю майбут-
ньої „вільної Росії“ Осіпов,
наприклад, з однієї зі своїх
статей проїхав в шосто-
му випуску „Всча“ заявив, що
випуск „Діброва“, асе-
тані заявив, що „Росія“ по-
винна зберегти кордонах
залишати. На його думку
добро, що він Росії віддала
Польща та Фінляндія, вони
можливі, якщо не „зростає-
ся“ з російськй спосібом
мислення і життя. Проте,
він самої дивізіоніст, що
Росія в останні менах по-
винна залишити, бо, по-
перше, українці та білоруси
не „вільні“, по-друге, на
його думку, навіть від на-
роду, як привадились —
забрала за час палкування
Росії Росії „русского духу“.

Проте, з Осіповим, який
був головним редактором
„Всча“ — заявив, який та-
м історія. Його, згідно з
повідомленням останнього,
тобто редактор „Всча“,
осудили за редакції 2-го се-
рпня 1974 р. за моральний
рознав і „атримізм“. В
тому ж його моральні недо-
ліки полагали — незвідко.

НА СОЛІ СУМА

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ
МУЗИКИ І СПОРТОВИ
ЗМАГАНЬ

Випуск — Барис Оселі
Спільнот Українських Молоді
Американців інформую, що у
суботу 27-го липня ц. р. у но-
вій залі при 9-й Милі в Савіт-
філд відбудеться кон-
церт української музики. В
програмі беруть участь: Ва-
ря Ковалівська, музичка —
сопрано, Володимир Тисов-
ський — сас, д-р І. Соко-
вич — фортепіано. Програ-
ма провідатиме артистка
Івона Ковалівська. Після кон-
церту відбудеться забава з
танцями під звуки оркестри
„Тенді“.

В неділю 4-го серпня о
год. 2:30 по полудні тут від-
будеться футбольні змаган-
ня за команду українських спо-
ртсменів іграх 1973-1974 між
дружними командами „Ліча
„Бориславської Схід“ Нью-
Йорк і „Бориславської Сума
Бориславської“.

БЕНКЕТ ДИВІЗІЙНИКІВ

Крайова Управа і місцева
Станція І УД УНА, яку те-
пер очолює М. Трешневський,
працюють над підго-
вою бенкету, який відбуде-
ся у суботу дня 31 серпня ц.
р. в румунській залі при 9-
й Милі в Савітфілд. Бенкет
присвячений 60-літтю УСС-
ів і 30-літтю бою дивізійни-
ків під Бродами. Всіх 8-ок,
які проживають у Детройті
усуєсв, запрошено до уч-
сти в бенкеті, під час якого
відбудеться відповідна пере-
монія для їх вшанування.
У неділю 1-го вересня на
українській католицькій осе-
ді біля Понтияку відбудеться
дивізійний пікнік.

Франц Липівський

з редакції „Всча“ поглазна
мабуть, зі справою націона-
льного влому до мешканців
принятельні Солженіцина Н.
Снесарової, що відбувся в
квітні 1974 р. В одному з
листів, опублікованому в
самвидаві. Осіпов каже, що
КГБ провокаційно підспіло-
ся під його ім'я, вивало П
на зустріч з ним і в тому ча-
сі перевело в П мешканців
розшум, забравши усе мате-
ріали, пов'язані з особою
Солженіцина. В агаданому
листі Осіпов протестує про-
ти того, що для нападу на
квартиру Снесарової вшан-
овано його ім'я. Але можли-
во закінчує свою інформа-
цію газета — інші члени ре-
дакції все такі підспіва-
ють його у якісь пов'язано-
сті з КГБ.

Як повідомляє редакція,
програма „Всча“ залишає-
ся і надалі цією самою, от-
же шовіністично-російською
У всякому разі в статті Ску-
ратова, поміщений в 10-му
числі „Всча“, пов'язаний з
полемікою між Солженіци-
ном і Сахаровим, „Всча“ ста-
є по боці Солженіцина, то-
бто оборона його тези, помі-
щений в „Лісті до вождів Со-
ветського Союзу“.

Справа усунення Осіпова

з редакції „Всча“ поглазна

мабуть, зі справою націона-

льного влому до мешканців

принятельні Солженіцина Н.

Снесарової, що відбувся в

квітні 1974 р. В одному з

листів, опублікованому в

самвидаві. Осіпов каже, що

КГБ провокаційно підспіло-

ся під його ім'я, вивало П

на зустріч з ним і в тому ча-

сі перевело в П мешканців

розшум, забравши усе мате-

ріали, пов'язані з особою

Солженіцина. В агаданому

листі Осіпов протестує про-

ти того, що для нападу на

квартиру Снесарової вшан-

овано його ім'я. Але можли-

во закінчує свою інформа-

цію газета — інші члени ре-

дакції все такі підспіва-

ють його у якісь пов'язано-

сті з КГБ.

Справа усунення Осіпова

з редакції „Всча“ поглазна

мабуть, зі справою націона-

льного влому до мешканців

принятельні Солженіцина Н.

Снесарової, що відбувся в

квітні 1974 р. В одному з

листів, опублікованому в

самвидаві. Осіпов каже, що

КГБ провокаційно підспіло-

ся під його ім'я, вивало П

на зустріч з ним і в тому ча-

сі перевело в П мешканців

розшум, забравши усе мате-

ріали, пов'язані з особою

Солженіцина. В агаданому

листі Осіпов протестує про-

ти того, що для нападу на

квартиру Снесарової вшан-

овано його ім'я. Але можли-

во закінчує свою інформа-

цію газета — інші члени ре-

дакції все такі підспіва-

ють його у якісь пов'язано-

Богдан Кравців — поет

(Замітання зі стор. 2-ої)

За найкращий сонет уважася Бойчук „Просинь“, в якому звукова інструменталізація втримується на кордоні „зелені“, що десять разів повторюється в цьому сонеті. Сонет цей має епіграф із Зерова: „Як ніжна просинь ти ідеши моїм снами“.

І зелен — зілля й зеленяві клени
і прозелень примхлива, насє мить.
Дитячі оги й зорі день зелений
прозорим зеленем обзелених.
Промаяють маєм дні зеленкуваті,
нестиглих ягід спраги і айна —
і молодість нестримна й зазвонна
порветься зазелені барвінок рвати.
Та сплинуть з плес вітків зелені руги,
любав гарячим прощайте жар зіллям
і в глеках літніх достігне вміти
даням терпаким призелене отрути.
То просинь, квітлива ворожилка,
зелінкою нам зорі й зю затьмиє.

В. Бойчук кінчас свою рецензію так: „Глосарій написаний 1949 року. Витримав він чверть — столітній іспит часу; витримав теж іспит відстані між поколіннями (про що свідчить хоч би ця рецензія). — а це говорити про його мистецьку справжність“.

В. Гаврилюк гадає, що „Глосарій“ побудував „до теоретизування“, і він теоретизує, ставить проблеми, не розв'язуючи їх. Називася Кравцева „модерністом“, хоч першими модерністами були в нас члени „Молодої Музи“, а тепер „модерністами“ вважають себе ті, які пишуть так, що їх ніхто не розуміє. На думку рецензента уважливіший читач „з'ясовує собі цікаву оригінальність і доволі укладену концепцію поетичної творчості Б. Кравцева“, і каже, що це була б „вдачна тема для українознавця“.

Гаврилюк уважася „Глосарій“ за „справжнє літературне досягнення не тільки його автора, поета видатної літературної культури, але й досягнення української поезії взагалі“. Рецензент вірно підкреслює, що Кравцеву „чужа імпрізованість“... і що „творче виробництво в нього надихане якимсь майже культовим жрецьством“. Гадасмо, що Гаврилюк живнас гіперболи, коли пише, що „з появою „Глосарія“ значно трудніше писати поезії українською мовою“. Дійсні поети, коли дивитися по спортовому, повинні змагатися за здобуття кращого місця...

В. Гаврилюк так захопився „Глосарієм“, що, хвалячи графічне оформлення Якова Гніздоського (1949 рік!), думає, що „багаторазовий комфорт“ значно підсилює би вишуканість цього клейноду сучасної української поезії. Можна сумніватися в тому, чи люксусність книжки збільшує її важливість, але, коли говоримо про видання, то можна б порадижити ювілянта — Богданові Кравцеву, щоб подбав про збірне видання своїх поезій. Гадаю, що всі вони вмістяться б в одній білшій книжці. Видані збірки на рідних землях і в Німеччині тепер майже пропащі. Виданням такого збірного видання — не словом, а ділом, відзначилося б подвійний ювілей Богдана Кравцева — поета.

Чи знайдеться видавець на таке культурне видання?

(Кінець)

ВАКАЦІЙНИКИ

Вайлдвуду і Вайлдвуд Крест!
СПРАВЖНІ УКРАЇНСЬКІ ВАРЕНИКИ
РІЗНОГО РОДА
можна купити в
TAYLOR MARKET
при 6111 New Jersey Ave., Wildwood Crest, N. J.

**Віцепрезидент Форд має найкращі
вигляди здобути номінацію на президента
в 1976 р.**

Принстон, Н. Дж. — Опитування, переведене Інститутом Галлупа, виявило, що віцепрезидент Джеральд Форд має найкращі вигляди в 1976-му році здобути номінацію Республіканської партії на пост президента США. За віцепрезидентом Фордом зайнялися 27 відсотків із запитаних членів Республіканської партії, а каліфорнійський губернатор Рональд Ріген і сенатор Беррі Голдвотер із Аризони одержали по 16 відсотків голосів. За колишнім ньюйоркським губернатором Нелсоном Рокфеллером заявили 12 відсотків опитуваних.

Сенатор Говард Бейкер із Теннесі та колишній секретар скарбу Джон Коннеллі одержали по 5 відсотків, а ще менше голосів дістали се-

Помер колишній сенатор Вейн Морс

Портленд, Орегон. — У понеділок, 22-го липня, тут помер на 73-му році життя колишній демократичний сенатор із Орегону Вейн Морс, один із чільних критиків американського zaangażування у В'єтнамський війни. Морс, який служив в Сенаті протягом 24 років, цього року старався відзняти цей пост, бо в 1968-му році програв вибори проти республіканського кандидата Роберта Пеквуда. Два місяці

тор Едвард Брук із Массачусетсе. Як відомо, віцепрезидент Форд кілька разів заявляв, що в 1976-му році не думає кандидувати на пост президента, але коментатори сподіваються, що з огляду на його зростаючу популярність, він таки прийняв би номінацію Республіканської партії.

тому Морс виграє правоборі Демократичної партії і вже був розпочав широкомасштабну кампанію проти того самого сенатора Пеквуда, коли його постигла смерть. Роберт Морс був ліберальних політичних переконань і часто критикував не тільки таких республіканських президентів, як Двайт Айсенавер і Річард Ніксон, а також критикував деякі аспекти політики таких демократичних президентів, як Франклін Д. Рузвельт, Геррі Труман і Ліндон Джонсон.

Help Wanted Female

R.N.'S - AND - L.P.N.'S
PARAMEDIC WITH - CAR
NAME -- OWN -- HOURS
PART-TIME
(215) 879-6700.

ДО ВИНАЙМУ**ПРОМІСКИННЯ**

5 кімнат до винайму 214 Hope Ave. Passaic, N. J. коло Української Централі, промшу зголошуватися телефонічно.
Тел. 478-1419

Male and Female

SALES
JOHN WANAMAKER
KING OF PRUSSIA PA.
STORE

Creative person to sell & instruct in embroidery, crocheting, knitting. Good salary & benefits. Discount on purchases. Apply in person 2nd level. Personal office or call (215) 286-5100, ext. 207. Equal Opportunity Employer.

HOUSEKEEPERS'S ASS'T
for modern motel. Salary plus lunch, 5 days. Apply in-person, George Washington Motor Lodge, Plymouth Meeting, Pa.

Help Wanted Male

PRINTER
WHY COMMUTE TO NEW YORK. EXPERIENCED: Combination camera, stripper, platemaker needed for night shift at modern N.J. printing co. Also combination binderman-vommal needed for night shift cutting and folding machine. Call Mr. McCollison, (201) 768-4814. Equal opportunity employer.

МАШИНИСТ
TOOL MAKERS
PONCE, PUERTO RICO

Якщо Ви маєте великий досвід в загальній машинерії, або роблення приладдя і заробляєте \$ 4.00 - \$ 6.00 на годину, а вартість дещо більше ми заплатимо Вам більше, як Ви заробляєте тепер.

WALTER GREMLIN CO.
Call P. J. Ratto now
Person to Person Collect
612-788-9111

Crew - Leader —
Crew-Person —
Cleaning Ducts and
Kitchen Exhaust
System.
(215) 542-8060

MOLDERS
Aluminum foundry needs experienced jolt and squeeze molders. Good starting wages. Plus incentive bonus. Grinders also wanted. Call for interview.
(201) 241-9177

UNDERPRESSERS.
Knit goods experience only. Apply Barringer Knitting Mills 4700 Wissahickon Ave Philadelphia, Pa.
VI 9-2000 ex. 55

GEORGE GRANATO

Нема то як на Союзівці!

**Осели
Українського
Народного
Союзу**
в Кеткільських горах
Близько
КЕРТОНЕСОН, Н. Н.

П'ЯТНИЦЯ, 26-го ЛИПНЯ 1974 р.

ЗАБАВА при звуках оркестри „ОСОУЗІВКИ“
Співає О. БОРБИЧ
СУБОТА, 27-го ЛИПНЯ 1974 р.
Рейс: „НЕМА ТО ЯК НА СОЮЗІВЦІ“ — виконують АНСАМБЛІ ОСОУЗІВКИ
ЗАБАВА при звуках оркестри „ОСОУЗІВКИ“ під дир. В. ДОВУЩАКА, співає О. БОРБИЧ

НЕДІЛЯ, 28-го ЛИПНЯ 1974 р.

Мистецька виставка ЛЮБОСЛАВА ГУЦА-ЛЮКА
О год. 8:00 Літературний Вечір І. КЕРНИЦЬКОГО-ІКЕРА — з нагоди появи його книжки „Будий і не будий“
В рамках програми виступить артист-малює Е. КОЗАК-ІКЕРА та мистецький ансамбль ОСОУЗІВКИ.

СУБОТА, 3-го СЕРПНЯ 1974 р.

Танцювальний Ансамбль „МОЛОДЬ УКРАЇНИ“ — Пінсбург.
ЗАБАВА при звуках оркестри „ТЕМПО“ під дир. І. КОВАЛИ.

НЕДІЛЯ, 4-го СЕРПНЯ 1974 р. (вечором)
„Запорожці за Дунаєм“ комбіна опера у виконанні ОПЕРНОГО АНСАМБЛЮ під кер. Л. РЕЙНАРОВИЧА.

СУБОТА, 10-го СЕРПНЯ 1974 р.

Ансамбль ДЮБЕНСЬКИХ — бас-баритон. Метрополітська Опера Нью Йорк.
ЗАБАВА при звуках оркестри „РУШНИЧОК“

НЕДІЛЯ, 11-го СЕРПНЯ 1974 р.
Вистава образів Е. КОЗАКА і співає ЮРІЯ І. ІРЕМІ

Вечором — ЕКО „Гриць Зазуля“ та виступ відомих гумористів І. КЕРНИЦЬКОГО ІКЕРА та М. ПОНЕДІЛКА.

10-го і 11-го СЕРПНЯ 1974 р.

ТЕНІСОВІ ТУРНІР підвійних гор.

СУБОТА, 17-го СЕРПНЯ 1974 р.
МАРІЯ ЛІСОПІР — сопрано Нью Йоркської Опери.

АДРІАН БЕРТАН — скрипка.
ЗАБАВА при звуках оркестри „АМОР“ під кер. М. РОМАНЕНКА.

НЕДІЛЯ, 18-го СЕРПНЯ 1974 р.
„ДЕНЬ ОСОУЗІВКИ“ — Програма заходами СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — Округа НЬО ЙОРК.

ВЕЛИКА ХОЛОДЖЕНА ЗАЛЯ „ВЕСЕЛКИ“

Телефон Союзівки — (914) 626-5641

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence) або (201) 469-6288

Різне

Українське Висхідне Висхідне

ROMAN PARCEL SERVICE

141 2nd Avenue, New York City

Tel.: (212) 475-7430

ВИСХІДНІ ПАЧКИ З ОДЯГОМ І КАРТАМИ В УКРАЇНУ І ДО СССР. Маємо на складі все потрібне до виїзду. Посилаємо також РУБЛІВІ ПЕРТІФІКАТИ, АВТА, МОТОЦИКЛИ, ХОЛОДИЛЬНИКИ І ТЕЛЕВІЗОРІ. Урядові години: від понед. до п'ятниці 8:30-6:00 п., в суб. 8:30-6:00 п.

В вхід в липні і серпні буде ЗАКРИТО.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

REAL ESTATE

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ ВУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ зупиняється до

УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ GEMINI REAL ESTATE CO.

88 Second Avenue

New York, N.Y. Tel. 477-6400

В Кеткільських горах, в місті від Ellenville, над озером Ulster Heights Lake, в українській ділянці, продаю

ДІМ І ЗЕМЛЮ для забудови.

Тел. (914) 647-6898

від 9-го ранку до 10-го веч.

GLEN SPEY AREA COUNTRY & LAKE PROPERTIES

Call: Gibson McKelvie

DAVIS R. CHANT REALTORS

BARRYVILLE, N.Y. (914) 968-8428

Рого Park, N.Y.

9 акри, парк. мур., 4-й до

Е або F садово, гараж. Тільки \$25,000.

JANCZYCZ-LEPCAN REALTORS

(212) 849-5099

Телеф. в Елленвілі — (914) 647-6898

59 АКР. ФАРМА

3 7 акри. домом і стодолами, 65% чистої землі, порослої 2 потоки, 1200 фут. фронту від Country Rd. Околиця Ellenville. Тел. по 6 веч. (914) 647-6898

або писати — Sol Cohen

6 Ira St., Ellenville, N.Y. 12522

FOR SALE

ELDERED, N. Y. AREA

3 акр парцеля з будинком, право до озера \$14,000.

Дом на цілий рік від \$22,000

вотро 1 — 1000 акром парцелі.

JANITH B. VOGT, REM/DOB

ET # 65, Eldred, N. Y. 17132

914-658177

Funeral Directors

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похороном

в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.